

Persbericht Eikenprocessierups

Mei 2010

VERMIJD DE EIKENPROCESSIERUPS EN VOORKOM KLACHTEN

De eikenprocessierups is in het zuiden van Friesland gesignaleerd!

Eikenprocessierupsen zitten in de maanden mei en juni in een groot aantal eikenbomen. Na contact met de brandharen kunnen klachten ontstaan zoals jeuk, huiduitslag, irritatie aan de ogen of aan de luchtwegen. Reden genoeg voor GGD Fryslân om u te informeren over wat u kunt doen om deze klachten te voorkomen of te bestrijden.

Eikenprocessierups

De eikenprocessierups is de larve van een nachtvlinder die haar eitjes legt in de toppen van eikenbomen. Eind april, begin mei komen de rupsen uit de eitjes, waarna ze een aantal keren vervellen totdat ze in juli volgroeid zijn. Na de derde vervelling, tussen half mei en eind juni, krijgen de rupsen de sterk irriterende brandharen. In juli verpoppen de rupsen zich tot een onopvallende grijze nachtvlinder (zonder brandharen).

Hoe kun je zien dat er eikenprocessierupsen in een eikenboom zitten?

Eikenbomen met eikenprocessierupsen zijn te herkennen aan de specifieke nesten op de stammen of dikkere takken: dichte spinsels van vervellingshuidjes, met brandharen en uitwerpselen. Vanuit deze nesten gaan de rupsen 's nachts groepsgewijs -in processie- op zoek naar voedsel in de toppen van de boom. Grote groepen eikenprocessierupsen kunnen een boom volledig kaalvreten.

Klachten door brandharen

Er zijn vooral gevolgen voor de gezondheid in de periode dat de eikenprocessierupsen brandharen krijgen (half mei-juni). Dit is ook het geval bij verdere verspreiding van deze brandharen uit lege nesten (juli-september). Er hoeft geen rechtstreeks contact met de rups te zijn om klachten te krijgen. De brandharen kunnen ook door de wind meegevoerd worden waardoor ze op de huid of in de kleding terecht komen. De brandharen (± 700.000 per rups) dringen met hun weerhaakjes gemakkelijk in de huid, ogen en luchtwegen. Wat er dan gebeurt lijkt op een allergische reactie. De reacties kunnen van persoon tot persoon sterk verschillen. Bij iemand die vaker met de brandharen in contact komt, kunnen de reacties veel sterker zijn.

Binnen acht uur treden huidirritaties op, die rood en pijnlijk zijn..Dit gaat gepaard met hevige jeuk, die tot twee weken kan aanhouden. Als de brandharen in de ogen komen, kan binnen enkele uren een rode, pijnlijke en jeukende zwelling en irritatie optreden. Inademing van de brandharen kan leiden tot irritaties (slikklachten) en ontstekingen van het slijmvlies van de neus, keel en luchtwegen. Soms blijkt dat mensen een echte allergische reactie ontwikkeld hebben, zodat klachten veel sneller kunnen optreden. Ook dieren, met name honden en paarden kunnen klachten krijgen wanneer ze in contact komen met de brandharen.

Hoe voorkomt u dit ongemak?

GGD Fryslân adviseert dan ook om elk contact met de rupsen en resten ervan, zoals met vrijgekomen brandharen en lege nesten te vermijden. Zorg bij een bezoek aan een (natuur-)gebied met eikenprocessierupsen voor goede bedekking van de hals, armen en benen en ga niet op de grond zitten. Waarschuw kinderen voor het gevaar van de rups. Kies wanneer het mogelijk is voor een andere route waar geen besmette bomen staan.

Wat kunt u doen als u klachten heeft?

Ga na aanraking van de rupsen of haren niet krabben of wrijven, maar was of spoel de huid of ogen goed met water. Was zonodig ook kleren op 60 °C. De klachten verdwijnen in het algemeen binnen twee weken. Een verzachtende crème kan verlichting geven. Neem bij ernstige klachten contact op met uw huisarts.

Meer informatie?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met GGD Fryslân.

Voor de bestrijding van de rupsen kunt u contact opnemen met uw eigen gemeente.

U kunt ook kijken op de websites van GGD Fryslan: www.ggdfryslan.nl en/of van het ministerie van LNV, www.minlnv.nl/eikenprocessierups

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het team Communicatie van GGD Fryslân.

Telefoon 08822 9999 2